

AVRUPA BİRLEŞİK KRALLIK

GSYİH (Milyon \$)
2.522.261

KBGSYİH ()
36.346

Büyüme Oranı (%)
1,80 %

Nüfus
63.000.000

Yüzölçümü (km2)
244.100

Başkent
Londra

Birleşik Krallık Sağlık Sistemi

Birleşik Krallık, Avrupa'nın kuzeybatı kıyısında yer alan Britanya Adalar Topluluğu üzerinde kurulu monarşi ile yönetilen bir devlettir. Bu adalar topluluğu en büyük ada olan Büyük Britanya ve İrlanda Adalarıyla birlikte yaklaşık 5000 küçük adadan meydana gelmiştir. İrlanda adasının küçük kısmı olan Kuzey İrlanda Birleşik Krallığın parçasıdır.

İngiltere, Birleşik Krallığı oluşturan 4 ülkeden en geniş ve en kalabalık olandır. 60 milyondan fazla olan Birleşik Krallık nüfusunun %85'i (yaklaşık 50 milyon kişi) İngiltere'de yaşamaktadır.

Ülkemizin başlıca ticaret ortaklarından olan Birleşik Krallık dış ticaretimizde fazla verdiğimiz ender gelişmiş ülkelerden biridir. İkili ticaret dengesi 2001 yılından bu yana ülkemiz lehinedir. 2012 yılında 14.3 milyar Dolar (ihracatımız: 8.7 milyar Dolar; ithalatımız: 5.6 milyar Dolar) olan ikili ticaret hacmimiz, 2013 yılında 15 milyar Doları (ihracatımız: 8.78 milyar Dolar; ithalatımız: 6.28 milyar Dolar) aşmıştır. 2010 yılında belirlenen ortak hedef uyarınca, 2009 rakamları esas alınmak suretiyle, ikili ticaret hacmimizin 2015 yılında iki katına çıkarılması (yaklaşık 19 milyar Dolar) için çalışmalar sürdürülmektedir.

Birleşik Krallık ile ticari ve ekonomik ilişkilerimiz kurulan yeni işbirliği mekanizmaları ve yüksek düzeyli temaslarla gelişmeye devam etmektedir. Birleşik Krallık şirketlerinin ülkemize ilgisi artmaktadır. 2002-Mayıs 2013 döneminde Birleşik Krallık'tan ülkemize, yaklaşık 7,75 milyar Dolarlık doğrudan yatırım yapılmıştır. Halihazırda 2500 civarında İngiliz sermayeli firma Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Öte yandan, yaklaşık 35 bin İngiliz ülkemizde gayrimenkul edinmiştir.

Turizm ikili ilişkilerin önemli bir boyutunu teşkil etmektedir. Ülkemiz, Birleşik Krallık açısından Fransa, İspanya ve ABD'nin ardından en cazip dördüncü turizm merkezidir. Birleşik Krallık'tan ülkemize gelen turist sayısı 2013 yılında 2,5 milyonu geçmiştir. Bu rakam 2014 yılında 3 milyona yaklaşmıştır.

Birleşik Krallık ülkemizde sıklıkla İngiltere olarak adlandırılan ancak İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlandadan oluşan bir bütünlüktür. Özellikle olimpiyatlar ve dünya kupası gibi büyük organizasyonlara ayrı ayrı ülkeler olarak katılmaları nedeniyle bir karışıklık yaşanmaktadır. Ancak bu yazıda Birleşik Krallık, bahsedilen 4 parçadan olan bütünü kastetmektedir.

Birleşik Krallık 'ta sağlık hizmetleri devlet tarafından Ulusal Sağlık Sistemi (National Health Services (NHS)) aracılığıyla ve çoğunlukla ücretsiz olarak sunulmaktadır. NHS'in yanı sıra özel sektör tarafından sunulan ve kişilerin ücret karşılığı erişebildikleri sağlık hizmetlerini kapsayan özel bir sağlık sistemi de mevcuttur, fakat özel sağlık harcamaları toplam sağlık harcamalarının yaklaşık %16-18'ini oluşturmaktadır.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistikler Ofisi (ONS) tarafından yayımlanan verilere göre 2012 yılında Birleşik Krallık'ta 147 milyar İngiliz Sterlini tutarında toplam sağlık harcaması yapılmıştır. Bunun 123 milyarı devlet tarafından yapılan sağlık harcamalarına tekabül ederken, 24 milyarı ise özel sağlık harcamalarına denk gelmektedir.

Ulusal Sağlık Sistemi (National Health Services – NHS): NHS, Birleşik Krallık'ta yerleşik herkesi, güncel sayıyla yaklaşık 66 milyon kişiyi, kapsayan, ağırlıklı olarak toplanan vergilerle finanse edilen ve çoğu hizmetin kullanım noktasında ücretsiz olduğu bir sağlık sistemidir. NHS'in en büyük kolu olan ve Birleşik Krallık'ı oluşturan ülkelerin en büyüğü İngiltere'yi (England) kapsayan NHS İngiltere'nin 2013-2014 yılı bütçesi 95,6 milyar İngiliz Sterlinidir, bu da nüfusu 54 milyon olan İngiltere için kişi başı yıllık 1.774 İngiliz Sterlini kamu sağlık harcaması anlamına gelmektedir.

NHS üzerinden sağlık hizmeti almak isteyen hastaların öncelikli olarak pratisyen hekim veya aile hekimi olarak tanımlanabilecek GP'lere (general practitioner) başvurması gerekmektedir. Gerekli görülen durumlarda GP'ler hastalarını uzman doktorlara yönlendirmektedirler. NHS'den hizmet alan hastaların uzman doktorları kendi inisiyatifleri doğrultusunda ve GP'nin sevk olmadan ziyaret etmeleri mümkün değildir.

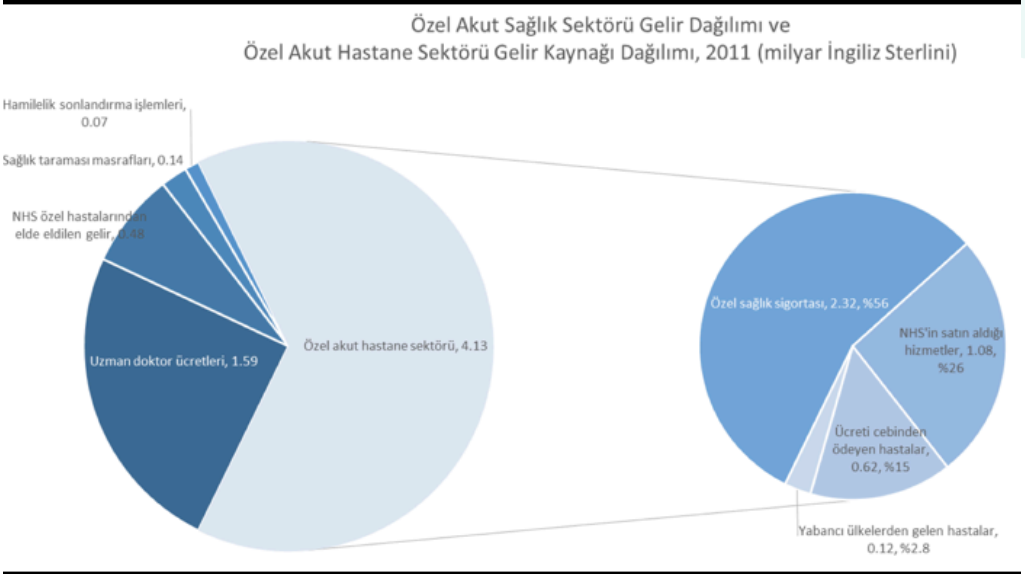
NHS operasyonel standartlarında belirtildiği üzere GP'si tarafından uzman doktora sevk edilen herkesin 18 hafta yani 4.5 ay içerisinde tedavi görmeye başlama hakkı vardır. Kanser şüphesi olan durumlarda ise

hastanın 2 hafta içerisinde bir uzman tarafından muayene edilme hakkı bulunmaktadır. Ancak NHS her zaman bu hakkı koruyamamakta ve bazı uzmanlık alanlarında hükümetin talep ettiği operasyonel standartların altına düşülmektedir.

Devlet tarafından çoğu hasta için geri ödeme kapsamında karşılanmayan en önemli hizmetler ise göz tedavileri, dişçilik hizmetleri ve estetik ameliyatlardır.

Özel Sağlık Hizmetleri: Yukarıda da belirtildiği üzere, Birleşik Krallık'ta özel sağlık harcamaları, toplam harcamaların yaklaşık %16-18'ini oluşturmaktadır.

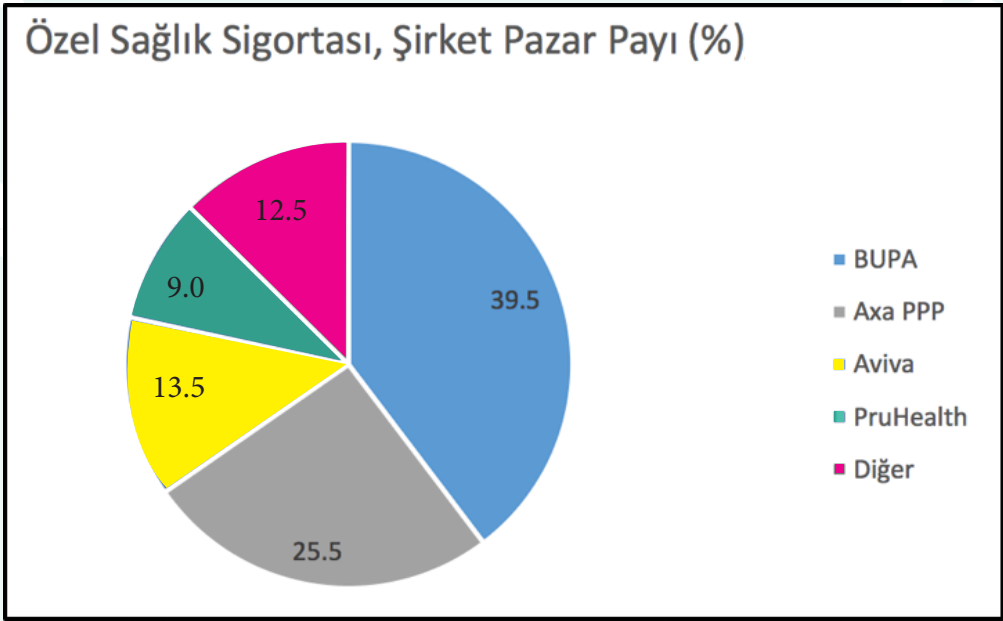
Birleşik Krallık'taki sağlık hizmetleri pazarı üzerine çalışan Laing Buisson şirketinin yaptığı araştırmaya göre, medikal operasyon ve tedavileri kapsayan özel akut sağlık sektörü 2011 yılında 6,42 milyar İngiliz Sterlini gelir elde etmiştir. Aşağıda aşağıdaki daire grafiğinde de görülebileceği üzere bunun 4,14 milyarı hastanelerin, 1,59 milyarı ise uzman doktorların elde ettiği gelirdir. Bu verilerin yayınlandığı raporda ayrıca hastanelerin elde ettiği gelirin kaynak dağılımı da açıklanmıştır. Buna göre hastane gelirlerinin %56'sı özel sigorta şirketleri tarafından karşılanırken, %15'i masraflarını kendisi karşılayan hastalar tarafından ödenmiştir. Özel sağlık sigortası sahibi hastaların %82'sinin sigortalılarının işverenleri tarafından yaptırıldığı belirtilmiştir. Bu verilere göre, Birleşik Krallık'ta özel sağlık sigortasının çoğunlukla işverenler tarafından sağlandığı ve sağlık hizmetlerine kendisi ödeme yaparak (self-pay patient) erişmek isteyen hastaların oluşturduğu en az 620 milyon İngiliz Sterlinlik bir pazar olduğu söylenebilir. Bu grup sağlık turizmi kapsamında doğrudan hedef olarak alınabilecek potansiyel sınıraşırı sağlık hizmeti hastalarıdır.

Şekil 1. Özel Akut Sağlık Sektörü Gelir Dağılımı ve Özel Akut Hastane Sektörü Gelir Kaynağı Dağılımı, 2011. Kaynak: Kings Fund raporu ve Laing Buisson araştırması.

Özel Sağlık Sigortası Sektörü: Laing Buisson şirketinin araştırmasına göre 2012 yıl sonu itibarıyla Birleşik Krallık'ta yaklaşık 6,9 milyon kişinin, yani nüfusun %10,8'inin, özel sağlık sigortası bulunmaktadır. Bunlardan 5,4 milyonunun sigortaları işverenleri tarafından yaptırılmışken, 1,5 milyon kişi ise sigortalarını kendileri yaptırmışlardır. Laing Buisson, bu sektörün özellikle 2008 yılındaki krizden sonra küçülmekte olduğunu ve özel sigortalı kişi sayısında azalma görüldüğünü belirtmiştir.

Özel sağlık sigortası sektöründeki firmaların büyüklük sıralamaları yaklaşık 20 yıldır aynıdır. Buna göre 2012 yılında en büyük dört şirket; BUPA, Axa PPP Healthcare, Aviva ve PruHealth yaklaşık 3,8 milyar İngiliz Sterlini ciro ile pazarın %87,5'ini oluşturmaktadır. En büyük dört şirketin pazar payları aşağıdaki grafikte görülmektedir.

Şekil 2. Özel Sağlık Sigortası, Şirket Pazar Payı, 2012. Kaynak: Competition and Markets Authority raporu ve Laing Buisson araştırması.

Özel sağlık sigortaları tarafından sunulan poliçelerin kapsam ve içeriği birbirinden farklıdır fakat çoğu poliçenin kronik hastalıkları, kaza ve acil durumları, HIV/AIDS hastalığını, hamilelikle ilgili hizmetleri ve tehlikeli spor ve hobilerden doğabilecek yaralanmaları kapsamadığı bilinmektedir.

Birleşik Krallık'tan Yurt dışına Sağlık Turizmi:

Dünyada sağlık turizmi üzerine şu ana kadar yapılan akademik çalışmaların sayısı fazla olmamakla birlikte, Birleşik Krallık için bazı rakamlar ve istatistikler mevcuttur.

a. Birleşik Krallık İstatistik ve Trendleri: 2014 yılında yayımlanan ve 2000-2010 arasındaki verileri kapsayan akademik bir çalışmaya göre 2000 yılında 10.000'den az olan sağlık hizmeti almak amaçlı yurt dışına çıkış sayısı artış göstererek 2010 yılında 63.000'e ulaşmıştır. Buna göre 2010 yılında Birleşik Krallık'ta toplam nüfusun yaklaşık %0,1'i, sağlık hizmeti almak amacıyla yurt dışına çıkmıştır. 2000-2010 yılları arasındaki süreçte en az 275.000 kişinin sağlık hizmeti almak amacıyla yurt dışına çıktığı tahmin edilmektedir.

Çeşitli anket ve raporlardan derlenen bilgilere göre Birleşik Krallık'tan yurt dışına çıkan hastalar daha çok dişçilik, kozmetik, üreme sağlığı ve obezite ile ilgili tedavi ve operasyonlar için yurt dışına çıkmayı tercih etmektedirler. Sağlık hizmeti almak için doğduğu ya da ailesel veya kültürel bağı bulunan ülkelere dönmeyi seçen hastalar da bulunmakta ve buna sağlık alanında diaspora turizmi adı verilmektedir.

2014 yılında yayımlanan çalışma kapsamında mülakat yapılan kişilerin sağlık hizmeti almak için yurt dışına çıkma nedenleri üç ana başlık altında toplanabilir:

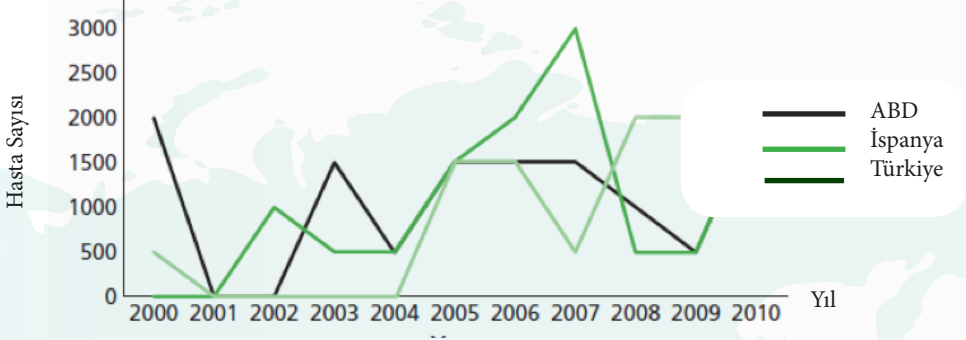
- 1) Operasyonun ve/veya tedavinin Birleşik Krallık'ta sunulma koşulları : Buna göre, operasyon/ tedavinin Birleşik Krallık'ta sunulma koşulları başlığı altında hizmetin NHS tarafından sunulup sunulmadığı, hastanın hizmeti NHS'ten ücretsiz alma hakkı olup olmadığı ve hastanın hizmet alabilmek için ne kadar beklemesi gerektiği gibi sebepler yer almaktadır.
- 2) Operasyon hakkında uzmanlık algısı : Uzmanlık algısı ise tedavi ya da operasyonun Birleşik Krallık'ta başarılı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığına dair algıya tekabül etmekte ve hastaların hizmet almak için yurt dışına çıkma kararını etkilemektedir.
- 3) Kültürel ve ailesel motivasyonları: Kültürel ve ailesel motivasyonlar ise daha önce de belirtildiği gibi kişinin sağlık hizmeti almak için gittiği ülkeyle ailesel ya da kültürel bir bağı bulunması ve bunun sağlık hizmeti almak için gidilen ülkenin seçiminde rol oynamasıdır.

b. Birleşik Krallık – Türkiye Arasındaki Sağlık Turizmi İstatistik ve Trendleri:

Birleşik Krallık'ta yapılan akademik araştırmalar sonucunda Birleşik Krallık'tan Türkiye'ye sağlık hizmeti almak için gelen hasta sayısının 2010 yılında 1.500, 2000 ve 2010 yılları arasında ise 10.000 ile 15.000 arasında olduğu hesaplanmıştır. Aşağıdaki grafikte görülebileceği üzere Türkiye'ye yönelik sağlık turizmi 2004 yılında canlanmış, bundan sonraki yıllarda ise inişli çıkışlı bir grafik izlemiştir. Türkiye, bu dönem içerisinde Birleşik Krallık'tan sağlık hizmeti almak için çıkış yapan hastalar tarafından tercih edilen ülkeler arasında 9. olmuştur.

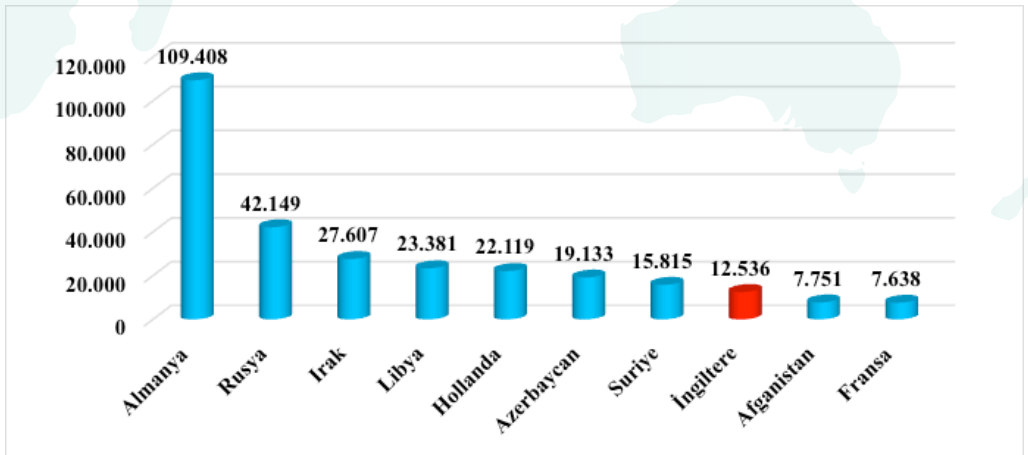
Şekil 3. Birleşik Krallık'tan Türkiye'ye Giden Hasta Sayısının ABD ve İspanya ile karşılaştırılması, 2000-2010. Kaynak: NHS – 'Implications for the NHS of inward and outward medical tourism' Raporu.

Türkiye tarafından derlenen istatistiklere göre ise 2012 yılında Birleşik Krallık'tan Türkiye'ye 6.183 hasta gelmiştir. Bu hastaların 5.662'si, yani %92'si özel hastanelerde tedavi görmüş, 419'u, yani %7'si ise devlet hastanelerinde geri kalanı ise üniversitelerde tedavi görmüştür. Birleşik Krallık, 2012 yılında Türkiye'ye gelen sağlık turisti sıralamasında, Almanya'dan sonra 7. sırada yer almaktadır.

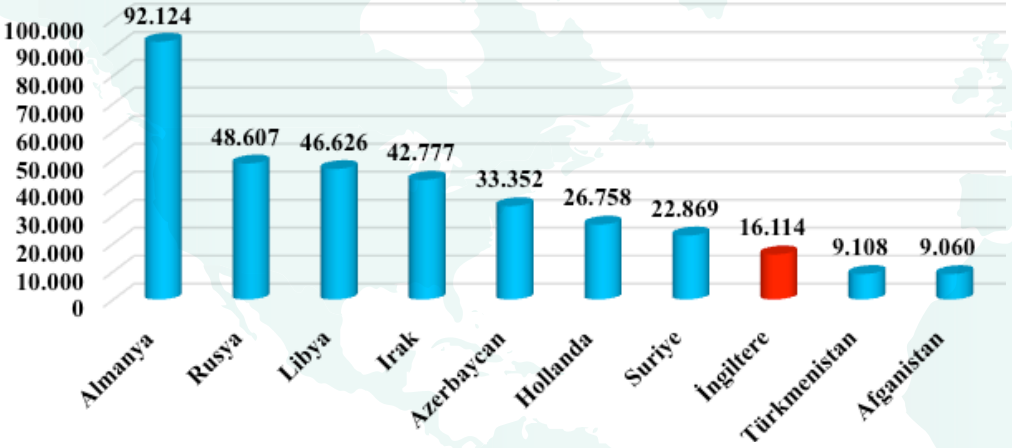
2013 yılında ise BK'den ülkemize 2012 yılına göre %103'lük bir artışla toplam 12.536 uluslararası hasta gelmiştir. Bu kişilerin %78,47'si alacakları sağlık hizmetleri için özel hastaneleri seçerlerken, %19,03'ü kamu hastanelerinde tedavi olmuşlardır. Geriye kalan %2,49'luk kısım ise sağlık hizmetlerini Üniversite ve Eğitim ve Araştırma Hastanelerinden almışlardır. Aşağıdaki grafikte BK'den ülkemize gelen uluslararası hastalarının sayısının diğer ülkelere olan oranı gösterilmektedir. BK ülkemizi en fazla tercih eden ilk 10 ülke arasında 8. sırada yer almaktadır.

Şekil 5. Medikal Turizm Kapsamında Hastaların Geldiği İlk 10 Ülke, 2013. Kaynak: Sağlık Bakanlığı 2013 Yabancı

Hasta Takip Sistemi

2014 yılında ise BK'den ülkemize 2013 yılına göre %28,5'lik artışla toplam 16.114 uluslararası hasta gelmiştir. Bu kişilerin %79,79'u alacakları sağlık hizmetleri için özel hastaneleri seçerlerken, %18'i kamu hastanelerinde tedavi olmuşlardır. Geriye kalan %2,21'lik kısım ise sağlık hizmetlerini Üniversite ve Eğitim ve Araştırma Hastanelerinden almışlardır. Aşağıdaki grafikte BK'den ülkemize gelen uluslararası hastalarının sayısının diğer ülkelere olan oranı gösterilmektedir. İngiltere ülkemizi en fazla tercih eden ilk 10 ülke arasında 8. sırada yer almaktadır. Böylece Birleşik Krallık'tan ülkemize sağlık hizmeti almak için gelen hasta sayısında 2012 yılına göre %161'lik bir artış gerçekleşmiştir.

Şekil 6. Medikal Turizm Kapsamında Hastaların Geldiği İlk 10 Ülke, 2014. Kaynak: Sağlık Bakanlığı 2014 Yabancı Hasta Takip Sistemi

Türkiye tarafından derlenen istatistiklere göre, Birleşik Krallık'tan Türkiye'ye gelen hastaların başvurdukları klinikler farklılık göstermektedir. Buna göre hastaların en çok ziyaret ettiği klinikler arasında iç hastalıkları, ortopedi ve travmatoloji, göz hastalıkları, genel cerrahi ve kulak, burun ve boğaz hastalıkları yer almaktadır.

Birleşik Krallık'ın Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki ülkeler ve İsviçre ile "Sınır Ötesi Sağlık Hizmetlerinde Hasta Haklarının Uygulanması" başlığında bir AB Yönergesi çerçevesinde sağlık anlaşması bulunmaktadır, bu da Birleşik Krallık vatandaşlarının bu ülkelerde aldıkları sağlık hizmetlerinin belirli koşullar altında devlet tarafından karşılanması anlamına gelmektedir. Birleşik Krallık'ın ayrıca Avrupa Ekonomik Alanı'nda bulunmayan belirli ülkeler ile de sağlık anlaşmaları bulunmaktadır. Birleşik Krallık ve Türkiye'nin ise böyle bir anlaşması mevcut değildir. Birleşik Krallık ile Türkiye arasında 'Sınır Ötesi Sağlık Hizmetlerinde Hasta Haklarının Uygulanması' anlaşması olmaması sebebiyle Türkiye'den sağlık hizmeti alan BK vatandaşlarının harcamalarını NHS karşılamamaktadır.

Türkiye'deki Sağlık Sunucuları için Önemli Bilgiler

a. Hedef Hizmetler: Birleşik Krallık'tan hasta çekmek isteyen sağlık sunucularının hedefleyeceği

hizmetler, Birleşik Krallık'tan yurt dışına hizmet almak için giden hastaların motivasyonları incelenerek belirlenebilir. Buna göre; NHS tarafından sadece belli bir kesime ücretsiz sunulan hizmetler, yani diş ve göz tedavileri ve estetik ameliyatlar, en doğal hedeflerdir. Bunun dışında halihazırda sağlık turizminde önemli bir yere sahip olan üreme sağlığı ve obezite ile ilgili olan tedaviler NHS tarafından çoğu hastaya ücretsiz sunulduğu halde belli hastalara (örneğin tüp bebek tedavisinde belli bir yaşı geçmiş anneye veya obezite tedavisinde belli bir kilonun altındaki hastaya) ücretli olarak sunulmakta ya da hiç sunulmamakta, bazen ise çok uzun bir bekleme süresinden sonra sunulmaktadır.

NHS'in en büyük sıkıntılarının biri olan uzun bekleme süreleri Türk sağlık hizmeti sunucuları için fırsat yaratabilecek bir durumdur. Birleşik Krallık'ta hükümetin koyduğu operasyonel standartları yakalayamayan ve 4,5 aylık tedaviye başlangıç hakkını çığnemek durumunda kalan klinikler bulunmaktadır. NHS tarafından derlenen Sevkten Tedaviye Geçen Süre İstatistikleri'ne göre 2013 yılında hastaneye yatış gerektiren tedavilerde ortopedi ve travmatoloji, KBB, nörolojik cerrahi, kardiyotorasik cerrahi ve hastaneye yatış gerektirmeyen tedavilerde ise ağız cerrahisi ve nörolojik cerrahi klinikleri hükümet tarafından belirlenen operasyonel standartları yakalayamamıştır. Ekim 2014'te hastaneye yatış gerektiren tedavilerde ortalama bekleme süresi 9,3 hafta iken ortalama süreler ortopedi ve travmatoloji için 12,2 hafta, KBB için 11,7 hafta, oftalmoloji için 11,6 hafta, ağız cerrahisi için 12,6 hafta ve nörolojik cerrahi için 9,9 haftadır. Yine Ekim 2014'te hastaneye yatış gerektirmeyen tedavilerde ortalama bekleme süresi 5,5 hafta iken çoğu uzmanlık alanında (üroloji, KBB, oftalmoloji, ağız cerrahisi, nörolojik cerrahi, gastroenteroloji, kardiyoloji, dermatoloji, nöroloji ve romatoloji) ortalama bekleme süreleri 5,5 haftadan fazladır.

Daha önce bahsedildiği gibi uzmanlık algısı da hastaların yurt dışına çıkma konusunda verdiği kararda önemli bir rol oynamaktadır. Yapılan çalışmalara göre özellikle diş tedavileri ve obezite ile ilgili tedavilerde Birleşik Krallık iyi bir üne sahip değildir. Diğer kliniklerle ilgili bir çalışmaya karşın, Ipsos Mori şirketi tarafından her yıl yapılan, halkın NHS'e bakış açısını ele alan araştırmada yer alan bir soru, 2013 yılında halkın %37'sinin NHS'in verdiği hizmetin temeline kaliteyi oturtmadığına inandığını göstermektedir. Bu kişilerin daha kaliteli bir hizmet için ücret ödemek isteyip istemeyecekleri bilinmemekle birlikte, bu sonuçlar da Türkiye'de kaliteli, hızlı ve görece uygun fiyatlarla hizmet veren sağlık sunucuları için bir odak grubun bulunduğunu göstermektedir.

Son olarak, Birleşik Krallık'ta yaşayan Türkiye kökenli kişiler de Türkiye'deki sağlık sunucuları için önemli bir potansiyel temsil etmektedirler. Sağlık turizminde ailesel ya da kültürel bağın önemi yapılan çalışmalarla belirlenmiştir. Bu sebeple, şu an Birleşik Krallık'ta yaşayan Türkiye kökenli kişiler doğal olarak Türkiye'deki sağlık sunucuları için bir odak grubu oluşturmaktadırlar.

b. Sağlık Turizminde Bilgi ve İşleyiş Kanalları: Birleşik Krallık'tan yurt dışına çıkan hastalarla yapılan görüşmeler, hastaların sağlık turizmi konusunda bilgi edinme ve karar alma aşamalarında üç temel yöntem kullandığına işaret etmektedir. Ana hatlarıyla sıralanacak olursa bu yöntemler:

- Hastaların araştırma ve hizmet alım sürecini kendilerinin yürütmesi,
- Hastaların araştırma ve hizmet alım sürecini araçlar eşliğinde yürütmesi,
- Hastaların bilgi edinme ve özellikle ülke ve sunucu belirleme aşamasında mesleki ve sosyal çevrelerinin bilgi, tavsiye ve deneyiminden yararlanması olarak sıralanabilir.

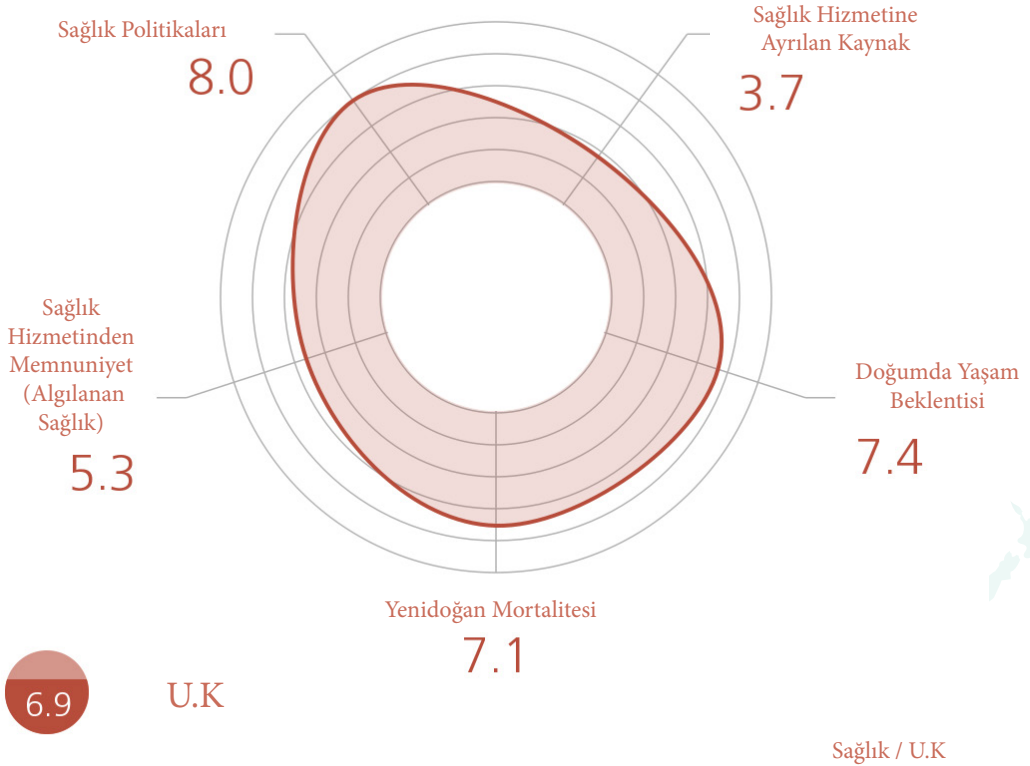
Sağlık turizmi konusunda bilgi edinmek ülke ve sunucu belirlemek açısından internetin en önemli kanallardan biri olduğu hastalar ve sağlık hizmeti sunucuları tarafından belirtilmektedir. Buna göre çoğu hasta sürecin farklı aşamalarında internetteki kaynaklardan yararlanmaktadır. Bu kapsamda, sağlık turizmini teşvik etmek ve hasta çekmek için açılmış ticari sitelerin yanısıra, sağlık turizmi için yurt dışına çıkmayı düşünen hastaların daha bilinçli kararlar vermesini sağlamak amacıyla asıl çalışma alanı sağlık turizmi olmasa dahi sitelerinde yol gösterici ve eğitici bilgilere yer veren kurum ve kuruluşlar da bulunmaktadır. Aşağıdaki tablo.1'de bu kurum ve kuruluşlardan bir kısmı yer almaktadır. Sağlık turizmi kapsamında yapılan araştırmalar sayesinde hastaların mesleki ve sosyal çevrelerinin tavsiye ve deneyimlerinin de hastaların yurt dışına çıkma kararında rol oynadığı bilinmektedir. Mesleki çevrelerce yapılan tavsiyelerin bir kısmı, özellikle yurt dışında daha farklı ve çeşitli tedavi yöntemlerinin bulunduğu durumlarda, hastayı söz konusu kliniğin ya da hastanenin yurt dışındaki ortak kliniğine veya hastanesine yönlendirmesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bu sebeple Birleşik Krallıktan hasta çekmek isteyen sağlık sunucularının Birleşik Krallıktaki özel klinik ve hastanelerle ortaklık anlaşması imzalaması sağlık turizmini arttıracak bir adım olarak görülmektedir

Kuruluşun Birinci Amacı	Kuruluşun Adı	İnternet Sitesi
Mesleki	British Association of Aesthetic Surgeons	http://baaps.org.uk/
	BAPRAS	http://www.baaps.org.uk/
	Foreign & Commonwealth Office	http://www.gov.uk/government/organisations/foreign-commonwealth-office
	National Travel Health Network and Centre (NaTHNac)	http://www.nathac.org/travel/
	BAPRAS NHS Choices	http://www.nhs.uk/Pages/HomePage.aspx
Düzenleyici Kurum	Department of Health	http://www.gov.uk/government/organisations/department-of-health
	Human Fertilisation and Embryology Authority	http://www.hfea.gov.uk/
	General Dental Council	http://www.gdc-uk.org/Pages/default.aspx
Tüketici Haklarına Yönelik	General Medical Council	http://www.gmc-uk.org/
	Which?	http://www.which.co.uk/
	Infertility Network UK	http://www.infertilitynetworkuk.com/
Ticari	British Obesity Surgery Patient Association	http://www.bospauk.org/
	Medical Tourism Association	http://www.medicaltourismassociation.com/en/index.html
	International Medical Travel Journal	http://www.imtj.co.uk/
	JCI	http://www.jointcommissioninternational.org/

Tablo 1. Sağlık Turizmi Konusunda Danışılacak Örnek İnternet Siteleri. Kaynak: NHS – ‘Implications for the NHS of inward and outward medical tourism’ Raporu.

c. Önemli İpuçları: Türkiye'nin dış ticaretini artırma hedefleri kapsamında sağlık turizmi önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'deki ilgili bakanlık ve kurumlar ülkeye gelen hasta sayısını arttırmanın yanısıra gelme nedeni olan tedavi ve operasyonların niteliğini ve çeşitliliğini de arttırmayı amaçlamaktadırlar. Ayrıca ilgili bakanlık ve kurumlar, aşağıda sıralanan adımların atılmasının sağlık turizmini arttıracak unsurlar olduğunu düşünmekte ve bu konuda çalışma yapmaktadırlar:

- BK'den hasta çekmekle ilgilenen Türkiye'deki hastanelerin tanıtımına yönelik BK'de bir kampanya düzenlenmesi,
- Türk Sağlık Bakanlığının koordinasyonunda BK'yi ziyaret edecek hastane yetkililerinin ilgili makamlar ile görüşmelerde bulunması ve BK'de sağlık sigortası yapan önde gelen şirket (BUPA, Aviva vb.) temsilcilerinin de bu sürece dahil edilmesi,
- BK seyahat acentaları ile işbirliği içerisinde Türkiye'yi ziyaret eden BK kökenli turistlerin uygun fiyatlarla tedavi edilmelerine yönelik paketlerin hazırlanması, Sağlık turizminin İngiliz makamları ile üçüncü ülkelerde işbirliği yapılabilecek bir alan olarak belirlenmesi ve başta Körfez ülkelerinden olmak üzere İngiltere'de mukim yabancıların Türkiye'ye sağlık turizmi kapsamında çekilmesini teşvik eden seyahat paketlerinin hazırlanması.

Grafik.1. U.K Sağlık sistemi kaliteli, kapsayıcı ve maliyet etkin çözümler üretebiliyor mu? SGI (Sustainable Governance Indicators) (1 en kötü 10 en iyi puan)

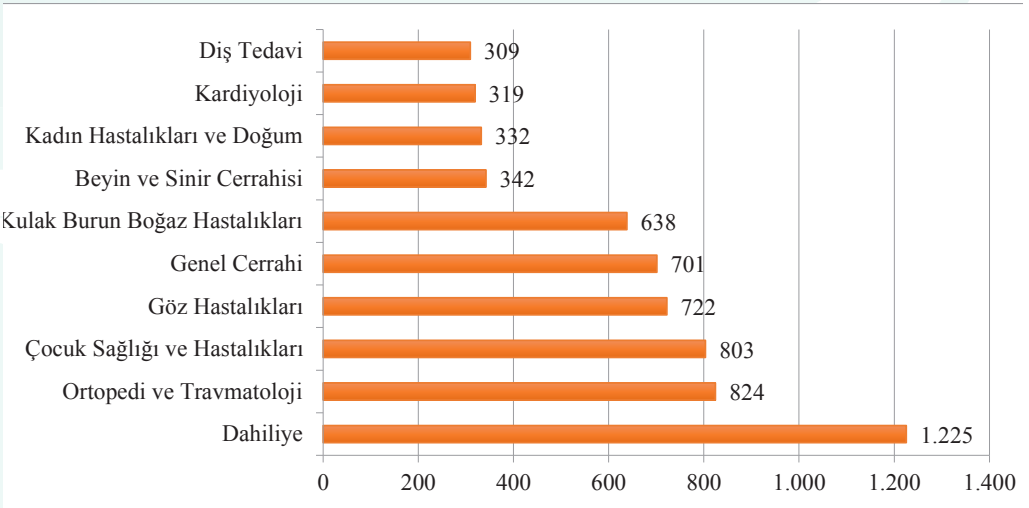
Birleşik Krallıkta Sağlık turizmi adına bilinmesi gerekenler:

- NHS'in en büyük sıkıntılarında biri olan uzun bekleme süreleri Türk sağlık hizmet sunucuları için fırsat yaratabilecek bir durumdur.
- NHS yasasında belirtildiği üzere GP'si tarafından uzman doktora sevk edilen herkesin 18 hafta yani 4.5 ay içerisinde tedavi görmeye başlama hakkı vardır. Bu hastalar için önemli bir sorundur.
- Kanser şüphesi olan durumlarda hastanın 2 hafta içerisinde bir uzman tarafından muayene edilme hakkı bulunmaktadır, ancak bu her zaman gerçekleşmemektedir.
- Göz tedavileri, dişçilik hizmetleri ve estetik ameliyatları devlet tarafından karşılanmamaktadır.
- Özel sağlık sigortası sahibi hastaların %82'sinin sigortalılarının işverenleri tarafından yaptırıldığı belirtilmiştir. Bu işverenler ile görüşmeler yapılabilir.
- Sağlık hizmeti almak için yurt dışına çıkan hastaların %43'ü Kuzey, Batı ve Güney Avrupa'ya, %29'u Orta ve Doğu Avrupa'ya, %13'ü Hindistan ve Pakistan başta olmak üzere Güney Asya'ya ve %4'ü Doğu Asya'ya gitmektedir.
- Polonya estetik ameliyatlar, Macaristan ise dişçilik hizmetleri alanında kendisine güçlü bir imaj oluşturmuştur.
- Birleşik Krallık'tan hastalar daha çok dişçilik, kozmetik, üreme sağlığı ve obezite ile ilgili tedavi ve operasyonlar için yurt dışına çıkmayı tercih etmektedirler.
- Birleşik Krallık'ta yaşayan Türkiye kökenli kişiler ve yakınları Türkiye'deki sağlık sunucuları için önemli bir potansiyel temsil etmektedirler.

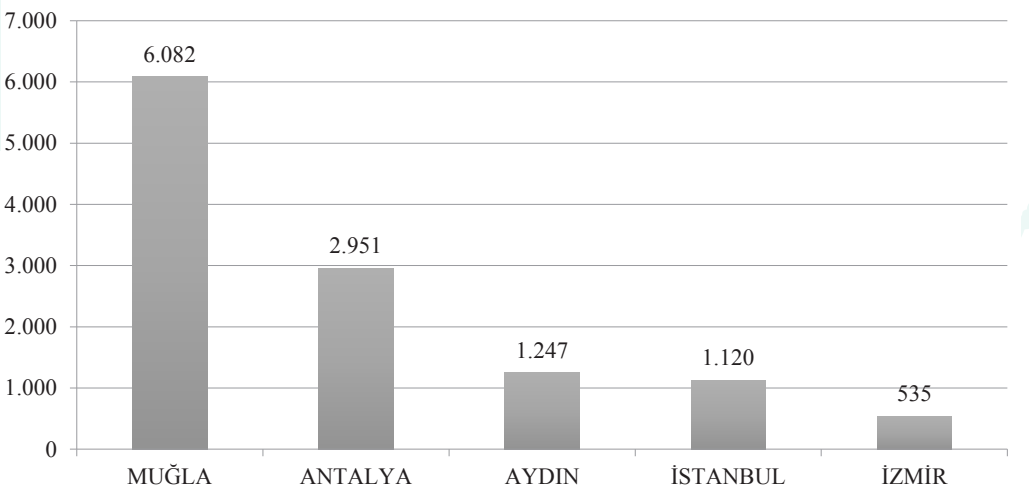

- Sağlık turizminde önemli bir yere sahip olan üreme sağlığı ve obezite ile ilgili olan tedaviler hedef olarak belirlenebilir; NHS tarafından çoğu hastaya ücretsiz sunulduğu halde belli hastalara (örneğin tüp bebek tedavisinde belli bir yaşı geçmiş anneye veya obezite tedavisinde belli bir kilonun altındaki hastaya) ücretli olarak sunulmakta ya da hiç sunulmamakta, bazen ise çok uzun bir bekleme süresinden sonra sunulmaktadır.
- Birleşik Krallık ile Türkiye arasında 'Sınır Ötesi Sağlık Hizmetlerinde Hasta Haklarının Uygulanması' anlaşması olmaması sebebiyle Türkiye'den sağlık hizmeti alan İngiliz vatandaşlarının harcamalarını karşılamamaktadır.

Ülkemizde sağlık hizmeti almış olan Birleşik Krallık vatandaşlarına ait 2014 yılı özet grafikleri aşağıda olduğu gibidir;

Grafik 1: 2014 Yılında İngiliz Uluslararası Hastaların En Fazla Sağlık Hizmet Aldıkları İlk 10 Branş

Grafik 2: 2014 Yılında İngiliz Uluslararası Hastaların En Fazla Sağlık Hizmeti Aldıkları İlk 5 Şehir